

EXERCICIS

1. La distinció de les *e* obertes i tancades és un hàbit que s'ha d'anar adquirint de mica en mica. Ens pot ajudar a aquesta adquisició l'observació d'algunes constants en la posició d'aquesta *e* dins de les paraules.

Classifiqueu els mots següents en dos grups segons que porten *e* oberta (/ɛ/) o *e* tancada (/e/):

arrel, bandera, candela, reblert, mateix, espelma, peix, cobert, llenya, terra, ferro, gerro, serra

Fixeu-vos que en els casos de /ɛ/, aquesta vocal va seguida de

---

2. Classifiqueu els mots següents en dos grups segons que porten *e* oberta (/ɛ/) o *e* tancada (/e/):

premi, cirerer, tebi, col·legi, silenci, incendi, celebra, conveni, gener, obsequi, misteri, festa, nervi, neu, tenis

Fixeu-vos que en els casos de /ɛ/, aquesta vocal va seguida de

---

3. En totes les paraules següents el buit correspon a una vocal que, col·loquialment, solem pronunciar com /a/. Ompliu-lo escrivint-hi *a* o *e* segons quina siga l'ortografia correcta. Per saber-ho, podeu consultar un diccionari:

Ex. <i>eixugar</i>	...riçó	...spàrrec	...sparadrap
Ex. <i>anterior</i>	...lefant	...nxova	...stendre
...strany	...ntendre	...spill	...lé
...tendre	...stranger	...storar	...ixamplar
...stirar	...xcursió	...ram	...scaldar
s...ncer	...scala	...nveja	...stovar
...ncendre	...ncàrrec	...nviar	...ixada
...ixam	cal...ndari	...xcusa	...ntropessar
...ixir	...ncisam	...stúcia	...stablir
...mbenar	...mbastar	...nraonar	...ntena
...storeta	...ncantat	...ixeta	...lement
...mbalar	...mpalmar	...mbició	...spolsar

4. Per influència del castellà, de vegades hi ha confusions quant a l'ús de la *a* o de la *e*. Ompliu els buits dels mots següents amb una *e* o una *a*, segons que corresponga:

af...itar	r...ncor
...mbaixada	arr...vatar
ass...mblea	v...rnís
av...ntatge	jav...lina
...valuar	m...ravella
av...ria	mon...stir
...feminat	ràf...ga
...mparar	respl...ndor
...nyorar	s...rgent
t...mptejar	respl...ndir
host...leria	s...tí
picaport...	d...vantal
s...nefa	ass...ssí
rev...nja	g...lea
eb...nista	S...rdenya

5. Escriviu *e*, *i*, o *ei* en els espais buits de les frases següents:

JAUME: Netejant el d...pòsit m'he fet mal al g...noll.

EMPAR: Però, a qui se li ocorre netejar el d...pòsit en ple mes de g...ner amb el fred que fa!

JAUME: Mira, d...xa'm tranquil, que ja tinc prou amb el mal, i encara volia anar a tancar la p...scina.

EMPAR: Passa al m...njador que estic fregant ací.

JAUME: I si avises el metge? És que estic una miqueta n...rviós.

EMPAR: Que poc d'esp...rit que tens! De no res t'espantes.

JAUME: Dona, no digues això! Que el dia que em feia mal la g...niva ja veus què va passar!

EMPAR: Però allò era diferent. Portaves més de s...xanta dies qu...xant-te de la g...niva i del qu...xal.

JAUME: Sí, però tu tampoc no volies avisar el metge.

EMPAR: Com que estic tan escarmentada!

JAUME: No sé per què!

EMPAR: Perquè no passa setmana que no tingues alguna malaltia! Cinc de cada s...s vegades resulten ser romanços de malfaener.

6. Ompliu els buits de les frases següents amb una *a* o una *e*. En cas de dubte, consulteu el diccionari.

1. La Cat...rina ha portat els ànecs al mercat.
2. El mon...stir de Poblet és una m...ravella.
3. L'ass...ssí es va refugiar a l'...mbaixada.
4. Ningú no ha ...valuat les conseqüències de l'av...ria

5. L'ass...mblea no va valorar el treball de la comissió.
6. Li té r...ncor perquè li va ...rr...bassar la plaça de director.
7. Només hi han de posar v...rnís per d...vant.
8. Amb la d...stral va fer ...stel·les per ...ncendre el foc.
9. Tots ...nyorem els seus consells.

7. Ompliu els buits amb la vocal adequada.

1. L'...mbaixador del Perú encara no ha arribat.
2. L'...ssassinat del primer ministre va commoure el país
3. Cal fer una ...valuació dels resultats.
4. El d...vanter centre va marcar dos gols.
5. El teu germà és r...ncorós?
6. El fuster env...rnissarà l'armari.
7. Quants tr...balladors té aquesta empresa?
8. Quin dia tan m...ravellós!
9. L'...nyorança del seu país el mortifica
10. Una pedra m'ha est...llat el parabrisa del cotxe.

8. A continuació hi ha una sèrie de paraules que signifiquen el mateix i s'escriuen igual en valencià que en castellà. Totes elles tenen també una *o* tònica però no sempre sona igual en les dues llengües. Prescindint de tots els altres sons que també poden ser diferents, escriviu /o/ al costat de les paraules que tinguen el so de la *o* semblant al castellà, és a dir, una *o* tancada, i /c/ al costat de les paraules que tinguen *o* oberta.

copa ( )	broma ( )	bota ( )
coma ( )	onda ( )	calor ( )
oca ( )	cosa ( )	foca ( )
monja ( )	esposa ( )	curiosa ( )
sopa ( )	mona ( )	furiosa ( )
gol ( )	sol ( )	aviador ( )
gota ( )	boca ( )	esponja ( )
toca ( )	ronda ( )	persona ( )

9. Accentueu les paraules següents, col·locant l'accent greu o obert (ò) sobre les os obertes i l'accent agut o tancat (ó) sobre les os tancades.

estomac	repos	diposit	copia
allo	correr	carbo	domino
tauro	porro	aixo	historia
proxim	arros	tombola	rebo
pero	formula	espos	perillos

10. Ompliu els espais buits de les frases següents amb una *o* o amb una *u*. Consulteu el diccionari quan calga.

1. En J....an estudia a H....ngria i sempre s'emporta emb....tits i sobretot b....tifarres per s....portar millor l'enyorament i combatre l'av....rriment.
2. J...sep es va enfilar al tamb...ret per agafar una mica de t...rró, però la seua germana el va desc...brir i li va donar una b...fetada.
3. Vam anar a la m...ntanya i vam veure un m...ssol, un r...ssinyol i un c...nill. Tothom volia banyar-se al ri..., però la tram...ntana que feia ens ho va impedir.
4. Tot el que s'ha dit no és res més que un m...ntatge per tal de s...focar les protestes que ha provocat el s...born d'aquell ministre r...manés. Per a mi això no té cap mena de f...nament.
5. Abans de c...mplir l'...bligació que li havien imposat, va fer un pr...fund s...spir.
6. Els drets de l'home declaren que ningú no pot s...frir t...rments.
7. A la b...tiga hi havia una caixa de t...maques que s'estaven p...drint i ningú no es molestava a traure-les.
8. Xe, no ets molt p...lit, fes el favor de fer servir la c...llera!
9. El segon capít...l de la n...vel·la començava així: "Un so estrany arribà a les ...relles d'Anna que es posà les mans a les b...txaques..."

11. Ompliu els espais buits de les paraules següents amb una *o* o amb una *u*:

1. Van c...brir el terra amb una gran estora.
2. També van detenir un germà de l'assassí acusat d'enc...briment.
3. Per què fas tants badalls? Que t'av...rreixes?
4. Aquell home porta reflectits a la cara molts anys de s...friments.
5. Per tal que puga servir de s...port, caldrà p...lir una mica aquesta fusta.
6. M'agradava molt m...ntar a cavall, però des que vaig caure no hi he tornat.
7. Mengeu més pastes! Xe, no feu c...mpliments.
8. Aquell savi sempre havia s...spirat per fer un desc...briment així.
9. Una sola idea el t...rmentava: com rec...brir les parets per a poder traure aquelles taques.

12. Ompliu els buits amb *o* o *u*, segons que pertoque.

1. Avisa el p...limentador que vull p...lir els mobles.
2. Si voleu p...lsar l'...pinió pública haureu de fer una enquesta.
3. Demà anirem de berenar a la m...ntanya.
4. Els meus amics m'han regalat una pl...ma estilogràfica.
5. Porta una p...lsera i unes arracades d'or, però l'anell és de bijuteria.
6. Has parat taula i no hi has posat els c...berts.
7. En sentir tocar a foc, van ac...dir tots a la plaça.
8. La policia situa l'oc...rrència dels fets a les 20 h.
9. Lleva't el c...bertor del llit o passaràs calor, que ja som al j...liol.
10. Sempre disc...rria la manera de treballar el mínim possible.

13. Ompliu els espais buits amb una *o* o *u*, segons que vaja bé en cada cas.

1. En el restaurant nou han posat un rèt...l ll...minós que fa goig.
2. Aquestes b...tifarres són prou c...entes.

3. A les festes d'enguany vindrà el mateix c...eter de l'any passat.
4. No sé com tit...lar el llibre que he escrit; ja li he canviat tres voltes el tít...l.
5. Els americans han enviat un c...et a la lluna
6. Sempre porta una roba molt c...enta.
7. Com pots escriure amb un ret...lador tan vell?
8. Ja t'has llegit el capít...l que et vaig dir.
9. Demà he d'anar al cons...lat de Grècia.
10. La ciutat assetjada va capit...lar sense condicions.

14. Ompliu els espais buits amb o, au, o ua, segons que calga.

1. Hauràs d'...brir la porta perquè ací dins fa molta ...lor.
2. Si no vols ...fegar-te, posa't el flotador.
3. Amb llet de cabra i una figa verda es fa una q...llada excel·lent.
4. Els pollastres r...stits han d'estar ben d...rats.
5. Per causa de la infecció vaig haver d'estar en q...rantena.
6. Fa una calor que ...fega.
7. ...lora bé el peix, no siga cosa que estiga pudent.
8. Abans d'anar-me'n hauré de netejar els d...rats de les portes.
9. S'ha perdut l'...bridor i no podem destapar la botella.
10. Ha nevat una miqueta, però la neu no ha arribat a q...llar.